

LEDARE

Av LENNART ENG

Bild JONAS BANKER

Stoppa Bonniers diktat!

HUR MYCKET KALLT STÅL tål bokmarknadens upphovsmän? Det försöker Bonniers att ta reda på.

Med makten hos den som dominerar marknaden sticker Bonniers nya avtal under näsan på författare, tecknare och fotografer och säger. Skriv på eller dra!

Ultimatomet är inte underförstått utan explicit.

Skriver du inte på så kan du se dig om efter ett annat förlag!

Avtal, är det inte en uppgörelse mellan två parter? Var finns hänsynen till den andra partens uppfattning? Kan en part ensidigt omyndigförklara den andra och fortfarande kalla det för en uppgörelse?

Bonniers sätt att behandla sina upphovsmän på är skandalöst. Det bygger endast och uteslutande på bedömningen av vad som gynnar de egna affärerna.

Vid en konferens om upphovsrätt i Oslo sa en föredragshållare,

”The gentleman publisher is dead” (”Gentlemannaförläggaren” är död), en tydligare illustration till det än Bonniers beteende är svårt att hitta.

Upphovsmännens verk är grunden för förlagets existens. Upphovsmännen är redan lågt ersatta för sina avgörande insatser. Nu vill Bonniers försäkra villkoren ytterligare.

Inom utvecklingsområdet elektronisk publicering vill Bonniers behålla mellan 80 och 90% av nettointäkterna. För print-on-demand är siffran 90%. Vilken oförblommerad snikenhet!

Garantiroyalty ska, i de nya avtalen, ersättas med ett förskott, omgärdat med en allmän otydlighet vad gäller t.ex. eventuell återbetalningskyldighet för upphovsmännen. Förlagets rättigheter till verket får en

oöverskådlig utsträckning i tid. De omgärdas i övrigt också med regler som gör det svårt, eller omöjligt, för upphovsmännen att återfå förfoganderätten om förlaget inte längre marknadsför verket. Risken att förlaget låser in verket och kastar bort nyckeln är uppenbar.

Står vi inte emot Bonniers attack finns det risk att deras sjuka avtal smittar hela marknaden.

Bonniers beteende slår förhoppningsvis tillbaka mot dem själva.

Vi uppmanar alla att inte skriva på de ensidigt dikterade avtalen.

Det finns, än så länge, andra förlag som inte sytt om sina avtal till tvångströjor för upphovsmän.

LENNART ENG är ordförande i Föreningen Svenska Tecknare.

JONAS BANKER är illustratör, men även formgivare på egna kontoret BankerWessel.

TECKNAREN

Föreningen Svenska Tecknare,
Illustratörer & Grafiska
formgivares medlemstidning
6 • 2009

REDAKTION

Dick Schyberg, redaktör
och ansvarig utgivare
tecknaren@svenskatecknare.se
08-556 029 18

ADRESS

Föreningen Svenska Tecknare
Årstaängsvägen 5 B, 7 tr
117 43 Stockholm

HEMSIDA

www.svenskatecknare.se

E-POST

info@svenskatecknare.se

TELEFON

Telefontid måndag – fredag
kl. 9.00 – 12.00
08-556 029 10
Fax 08-556 029 19

GRAFISK FORM

Carl Anders Skoglund
mail@carlanders.com
070-200 04 99

REPRO

Kuba Rose

PRENUMERATION

295 kr per år – 6 nummer
349 kr till utlandet
Insättes på Pg 51 55 50-2
Föreningen Svenska Tecknare
Service AB

TRYCK

Luleå Grafiska

PAPPER

Scandia 2000 Naturvit,
inlaga 115 g, omslag 170 g

Copyright till text och bild
hos respektive upphovsman.
Redigering och layout av detta
nummer avslutad 7 december 2009.

Manusstopp 20 januari.
Redaktionen ansvarar ej för
insänt icke beställt material.

OMSLAGSBILD

av Tzenko Stoyanov – televisionsikonen Bob Ross,
från nederländska programtidningen VPRO-Gids 2004.
Till höger: ”Snövit”. Revolutionen sover i sitt mausoleum och
väntar på att bli väckt till liv igen men tas väl hand om dju-
ren under tiden, säger Tzenko Stoyanov. Artikel på sidan 6.

INNEHÅLL

LEDARE	s. 02
INTRO – MEDLEM EBBA BERGGREN	s. 04
KOLLA! VAD HÄNDER + HEMLIG VÄN	s. 05
TZENKO STOYANOV LITAR TILL HANDEN	s. 06
IRANSK GRAFISK FORMGIVNING	s. 12
KRÖNIKA – CHARLIE NORRMAN	s. 15
KATALOG ÖVER AVRÄTTADE	s. 16
GRUNDBOK OM BARNBÖCKER	s. 20
LIVSLINJER – R.O. BLECHMAN	s. 22
NYA BIBLIS + NYTT GALLERI	s. 23
HUR KOM BOKEN TILL	s. 24
LENA OCH OLOF LANDSTRÖM FÅR PRIS	s. 25
HÖSTMÖTET	s. 26
MEDLEMSRABATT	s. 27
TÄNK EFTER – FÖRE. BONNIERS NYA AVTAL	s. 28
BILDERBOKSMÖTE I VÅR	s. 30
FRÅGA JURISTEN – OM LOGOTYPER	s. 31

